

ÍSLENSKA

SUOMI

ČEŠTINA

TÜR

БЪЛГАРСКИ

GAE

PORTUGUÊS

HRVATSKI

ՀԱՅԵՐ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

EESTI

LARA

NYELVI UTAZÁSA EURÓPÁN ÁT

HU

ÜDVÖZÖLJÜK EGY UTAZÁSON EURÓPA NYELVEIN BARANGOLVA!

A következő oldalakon bemutatott nyelvek a kontinensünkön egymás mellett élő kultúrák és hagyományok sokszínűségét tükrözik. Az Európában őshonos mintegy 225 nyelv közül néhányat milliók beszélnek, míg mások csak néhány ember által beszélt nyelvek, sajnos a kihalás szélére kerültek.

E rövid utazás során sok hasonlóságot fedezhet fel. Az európai nyelvek nagyrészt három fő kategóriába sorolhatók: szláv, román és germán, az egyes csoportokon belüli nyelvek gyökerei azonosak–évszázadok során azonban a maguk eltérő irányába fejlődtek. Megtudhatja a különbségeiket is: az ábécék változatossága (például latin, cirill, görög, örmény, grúz), gyakran művészi írásmódokat használva; hogyan birkózik meg az új kifejezések szóalkotásával és néha rejtélyes eredetükkel. Mindegyikük egyedi identitással és saját történettel rendelkezik. Európa néhány nyelvét csak rövid bepillantást tudunk nyújtani. Sok-sok más nyelvet nem említettünk, de nem azért, mert kevésbé fontosak vagy kevésbé érdekesek, hanem egyszerűen azért, mert nem tudunk mindegyikkel foglalkozni ezen a rövid utazáson.

Van néhány példa a regionális és kisebbségi nyelvekre, amelyeket egy ország egy részén vagy több ország területén a lakosság viszonylag kis része beszél. Vannak a nem területi nyelvek, amelyeket Európa-szerte elterjedt, de egy adott származási országgal nem azonosuló csoportok beszélnek.

Vannak továbbá a migrációs nyelvek, amelyek nem Európából származnak, hanem a világ más részeiről érkező beszélők hozták a kontinensre.

Minden nyelvi oldalon található egy rövid bevezető Larától, néhány kulcsszó, kifejezés és különleges karakter az ábécéből, valamint az adott nyelvet első nyelvként használó emberek becsült száma a világon.

Reméljük, hogy élvezni fogja Lara idegenvezetését, az európai nyelveken tett utazását. Lehet, hogy Ön is hasonló felfedezőútra indul a könyv által, mely során sok „ó, tényleg!” és „hűha - ezt nem is tudtam!” pillanatot szerezhet, miközben felfedezi a mindennapi élet felszíne alatt rejtőző kincseket!

NYELVEK, MELYEKKEL LARA AZ UTAZÁSA SORÁN TALÁLKOZIK

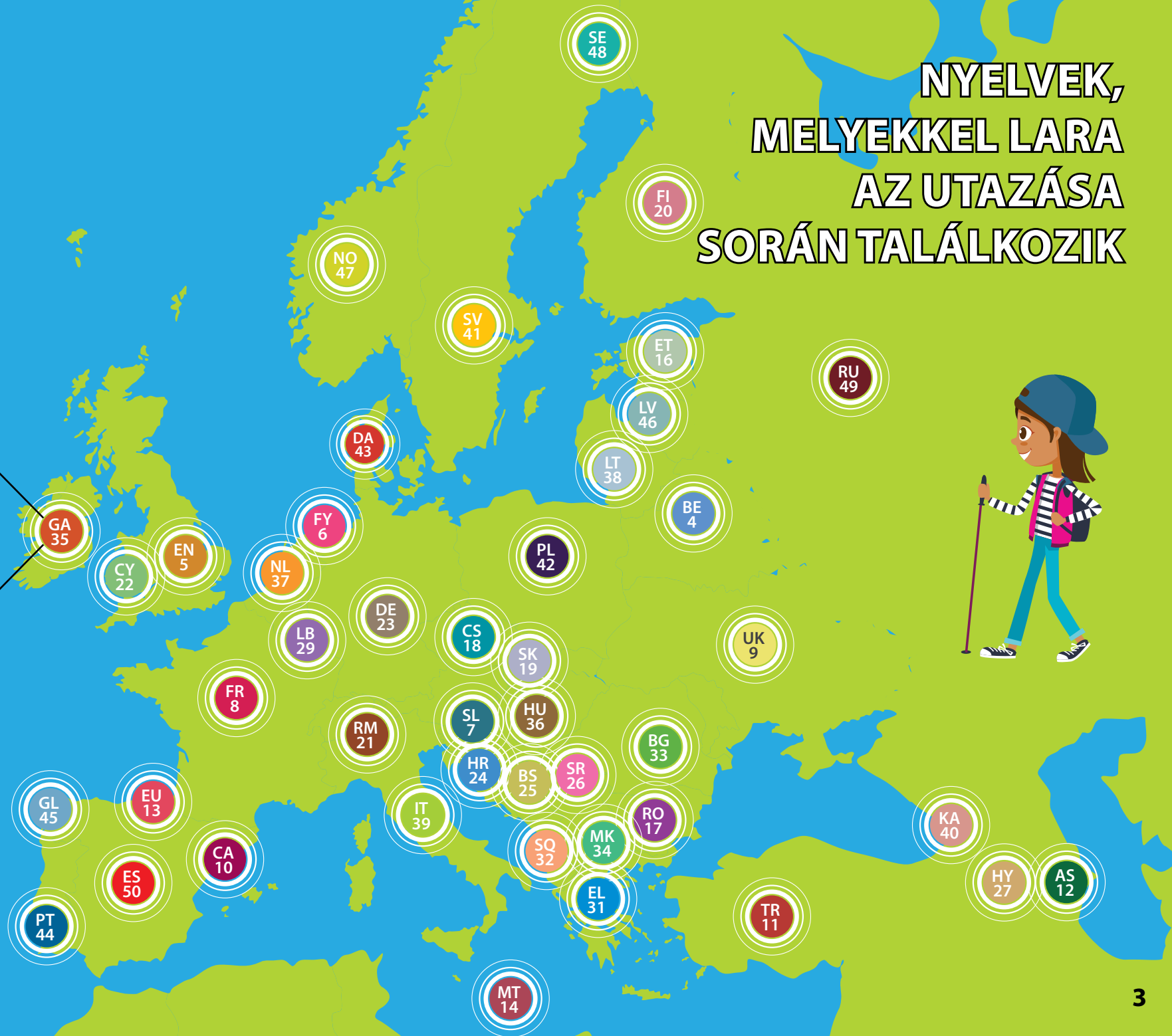

Nyelvkód
(ISO-639-1)

Oldalszám

28 ROMANI ČHIB

30

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

👤👤👤 5 000 000

так

не

Як справы?

Добры
дзень!

Дзякуй!

Üdvözlöm! A nevem Lara! Jöjjön és csatlakozzon hozzám ezen a lenyűgöző utazáson Európa nyelvein át ..."Krasavik"-ban fogjuk kezdeni...Várjon csak! Hol? „Krasavik” (április) a leggyönyörűbb hónap Fehéroroszországban, éppen ezért nevezték el a beloruszok pont ennek a hónapot, ami az ő nyelvükön „gyönyörút” jelent. Ki ne szeretné a tavaszt?

- 1 адзін
- 2 два
- 3 тры
- 4 чатыры
- 5 пяць
- 6 шэсць
- 7 сем
- 8 восем
- 9 дзевяць
- 10 дзесяць

ё

й

э

і

ў

ь

ю

ы

я

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>

Photo: Park in Minsk, Belarus

ENGLISH EN

👤👤👤 400 000 000

Az angol nyelv a világ legtöbbet beszélt nyelve. Körülbelül 1,3 milliárd ember beszél angolul, akiknek csak az egyharmada anyanyelvű. Amikor ugyanazt a nyelvet beszéljük, akkor megértjük egymást és rájövünk, mennyi közös van bennünk. Hirtelen a világ nem is tűnik olyan nagynak!

How are you?

Hello!

Thank you!

yes

no

- 1 one
- 2 two
- 3 three
- 4 four
- 5 five
- 6 six
- 7 seven
- 8 eight
- 9 nine
- 10 ten

◀◀◀ Listen to the sound of these words

Photo: London eye and Big Ben, United Kingdom

FY FRYSK

👤👤👤 500 000

Hoe giet it
mei dy?

Hoi!

Tank!

ja

nee

A fríz nyelv valószínűleg a legjobban hasonló nyelv az angolra. „De sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflik mei de sêfte wyn.” Rájött mit jelent? Itt az angol változata: „The sun is warm and the light from the sun-shining feels good with the soft wind.” (A nap melegen süt, és a napsütés fénye jóleső érzés a lágy széllel együtt.)

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Photo: Ljouwert, Netherlands

SLOVENŠČINA SL

888 2500 000

Kako si?

Živjo!

Hvala!

Két ember nagyon különleges Szlovéniában. Nemcsak egyes és többes szám létezik, hanem pontosan két emberre is van kifejezésük! Szóval, ha azt szeretné mondani, hogy te meg én, akkor elég annyit mondani: „midva” (két férfi vagy egy férfi és egy nő esetében) vagy „midve/medve” (két nő esetében). Ha már számokról beszélünk... a következő oldalon szeretnék mutatni Önnek egy nyelvet, mely nagyon érdekes számolási rendszert használ ...

- 1 ena
- 2 dve
- 3 tri
- 4 štiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

š

Prisluhnite zvoku teh besed

Photo: Triglav National Park, Slovenia

FR FRANÇAIS

👤👤👤 76 800 000

oui

non

Ça va ?

Bonjour !

Merci !

Tudta, hogy a francia nyelvnek van egy teljesen más módja a 70 és a 99 közötti számolásra? A 75-ös számot ugyanis úgy kell mondani, hogy 60+15. A 80-at pedig úgy, hogy négyszer húsz. Ennek megfelelően a 96 így áll össze: négyszer húsz meg tizenhat. A francia nyelvet beszélőknek jó matematikusoknak is kell lenniük! A francia nyelvet a világ egyik legszebb nyelveként tartják számon együtt a ... kitalálja melyik nyelvvel?

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix

ùûü

àâä

ÿ

ôö

éèêë

æ

ç

îï

œ

Écoutez le son de ces mots >>>>

Photo: Dune du Pilat, France

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

👤👤👤 35 000 000

Як справи?

Привіт!

Дякую!

так

ні

Tükröm, tükröm, mondd meg nékem – melyik a legszebb nyelv a világon? Nincs egyszerű válasz erre a kérdésre és mindenkinek megvan a saját kedvence. Ugyanakkor egy párizsi nyelvszépségszerenyen 1934-ben az ukrán nyelvet szavazták meg harmadikként a francia és a perzsa után. Nincs tudomásom mostani nyelvszépségszerenyekről.

Є

Й

Щ

її

Г

Ь

Ю

Я

<<< Прослушайте звучання цих слів

Photo: Love tunnel created from trees along the railway in Klevan, Ukraine

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

CA CATALÀ

👤👤👤 10 000 000

Ha katalánul szeretné azt mondani, hogy csak néhány barát jött el az Ön születésnapjára (ami remélhetőleg soha nem fog megtörténni Önnel), akkor mondja, „quatre gats”, vagyis négy macska és minden világos lesz. Szóval mielőtt még panaszkodna a béna bulijáról, ne felejtse el megköszönni a négy macskájának, hogy eljöttek: „Gràcies”!

Com estàs?

Hola!

Gràcies!

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

ç

h

úü

à

éè

íï

óò

sí

no

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Photo: Park Guell in Barcelona, Spain

TÜRKÇE TR

👤👤👤 75 700 000

A török nyelvben nincsenek nemek. Egyetlen szavuk van az angol nyelvben használt „he”, „she” és „it” névmásokra, sőt tulajdonképpen egyetlen betűt használnak: „o”. Tehát törökül lehetséges leírni egy személyt anélkül, hogy jeleznék fiú-e vagy lány. Lapozzon a következő oldalra, hogy megtudja, melyik másik nyelv mutat hasonlóságot a törökkel.”

Merhaba!

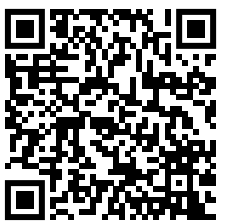
Nasılsın?

Teşekkür ederim!

evet

hayır

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Photo: Cappadocia, Turkey

ç

ğ

ö

ş

ü

ı

AS AZƏRBAYCAN DILI

888 23 000 000

Az azeri nyelv szintén egy „o” betűt használ az angol nyelvben használt „he”, „she”, „it” névmásokra, de nem ez az egyetlen hasonlóság az azeri és a török nyelv között. Az olyan ragozások, mint a -val/-vel vagy -ért nem úgy, mint az angol nyelvben a főnév előtt, hanem az után helyezkednek el. Azeriül így mondjuk, hogy az anyukámmal: „anam ilə”, vagy szó szerint „anya az enyémmel”. Egy másik különlegesség a nyelvben, hogy latin vagy cirill betűs írása esetén balról jobbra írjuk, de arab betűs írása esetén jobbról balra.

ı

ö

ü

ç

ə

ğ

ş

Necəsən?

Salam!

Təşəkkür edirəm!

bəli

xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

Alapvetően a nyelvek nyelvcsaládokba tartoznak és sok jellegzetesen osztoznak a többiekkel, ugyanakkor a baszk nyelv majdhogynem egyedülálló...Az egyik legöregebb európai nyelvnek tartják, eredete és származása pedig rejtélyes. Szóval, ha egy exkluzív csoport tagja szeretne lenni és igazi „eskalduna” – vá (baszk nyelven beszélő ember) válni, próbálja ki ezt a nyelvet!

EUSKARA EU

👤👤👤 750 000

bai

ez

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik asko!

ü

ñ

é

ç

←←← Entzun hitz hauen soinua

Photo: Guggenheim Museum, Bilbao, Spain (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

MT MALTI

👤👤👤 520 000

Kif int?

Bongu!

Grazzi!

A máltai nyelv a legkisebb a hivatalos európai uniós nyelvek között az azt beszélők számát tekintve. A föníciai nyelvhez hasonló a hangzása, amit az ókori Földközi-tenger területein beszéltek 3000 évvel ezelőtt. A máltai az egyetlen nyelv az európai nyelvek között, mely az afroázsiai családba tartozik, és az egyetlen ebben a családban, amelyik latin ábécét használ. Lapozz a következő oldalra és mutatok neked egy még elszigeteltebb nyelvet...

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħa
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgħa
- 8 tmienja
- 9 disgħa
- 10 għaxra

iva

le

ċ

ħ

ġ

ż

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Photo: Typical street in Ir-Rabat, Malta

ÍSLENSKA IS

👤👤👤 314 000

Izlandnak nincsenek közeli szomszédos országai és a nyelv, melyet a vikingek a 9. és a 10. században hoztak be, nem változott olyan sokat a századok alatt. Az izlandi nyelv kerüli az idegen szavak használatát, inkább új szavakat hoz létre az ősi viking szavakból. Ennek megfelelően a számítógépet sem a megszokott „computer” és annak hasonló formáiban használják, hanem „tölva”-nak hívják, mely a „tala” (szám) és a „völva” (próféta) ősi szavakból jött létre.

Hæ!

Hvernig hefurðu það?

Þakka þér fyrir!

ð

í

á

þ

æ

ý

ö ó

ú

é

- 1 einn
- 2 tveir
- 3 þrír
- 4 fjórir
- 5 fimm
- 6 sex
- 7 sjö
- 8 átta
- 9 níu
- 10 tíu

já

nei

≪≪≪ Hlustaðu á þessi orð

Photo: Goðafoss waterfall, Iceland

ET EESTI KEEL

👤👤👤 1 100 000

Az észti nyelv imádja a magánhangzókat. Az ő szerepük itt az egyik legkiemelkedőbb az európai nyelvekhez képest, így sok olyan szavuk is van, mint például a „Jäääär” (a jég széle), „Töö-öö” (éjszakai műszak) vagy épp „Õueiaääre” (kerítés). Ezek után hadd mutassak egy olyan nyelvet, amely képes csak magánhangzókból felépíteni egy mondatot...

jah

ei

Kuidas sul läheb?

Tere!

Aitäh!

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

õ

ä

ö

ü

Kuula nende sõnade kõla >>>

Photo: Kitesurfing in Viimsi, Estonia

LIMBA ROMÂNĂ RO

👤👤👤 26 000 000

A román nyelv is nagyon szereti a magánhangzókat, olyannyira, hogy képes egy teljes mondatot csak magánhangzókból felépíteni: „Oaia aia e a ei, eu i-o iau”, ami annyit jelent, hogy „A bárány az övé, elviszem”. Léteznek ugyanakkor olyan nyelvek is, melyek megpróbálnak minden magánhangzót elkerülni...

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

- 1 unu
- 2 doi
- 3 trei
- 4 patru
- 5 cinci
- 6 șase
- 7 șapte
- 8 opt
- 9 nouă
- 10 zece

î

ț

ș

ăâ

da

nu

<<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Photo: Corvin Castle, Romania

CS ČEŠTINA

👤👤👤 14 000 000

Dobrý den!

Jak se máš?

Děkuji!

ano

ne

ě

č

d'

í

ó

ř

ú

á

ž

ý

ť

š

ň

Ha nem szereti a magánhangzókat, akkor a cseh nyelv Önnek való! A cseh nyelv imádja a mássalhangzókat. Egyes szavak itt csak ezekből állnak: „krk” (nyak), „prst” (ujj), „smrk” (fenyőfa). Próbálja meg kimondani ezt a cseh nyelvtörőt: „Chrt pln skvrn zdrhl z Brd”, vagyis „Egy agár tele pöttyökkel megszökött a Brdy hegységből”. A mássalhangzók szeretete egy szomszédos nyelvre még nagyon igaz-kitalálja melyik lehet az?

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

SLOVENČINA SK

👤👤👤 5 200 000

Ako sa máš?

Ahoj!

Ďakujem!

áno

nie

Igen, Szlovákia szereti még ennyire a mássalhangzókat! Sok szlovák szó teljesen ezekből áll: „prst” (ujj), „štvrt” (negyed), „smrt” (halál). Más szláv nyelvet beszélők számára a szlovák nyelv a legegyszerűbb, melyet meg lehet érteni. Ugorjon a következő oldalra , hogy felfedezzen egy inkább gazdaságosnak mondható nyelvet...

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šesť
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Photo: High Tatras, Slovak Republic

FI SUOMI

👤👤👤 5 800 000

kyllä

ei

A finn nyelv egyike azon kevés nyelveknek Európában, mely nem indoeurópai nyelv. Az észt és a magyar nyelvvel van egy családban. Sok kifejezés van, melyet finnül egyetlen szóval is tud mondani. Például: „istun” – leülök, „istahtaisin” – leülök egy időre, „istahdan” – le fogok ülni egy időre, „istahtaisinkohan” – gondolkodom, hogy leüljek-e egy kis időre.

Mitä kuuluu?

Hei!

Kiitos!

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Photo: Dog Sledding in Lapland, Finland

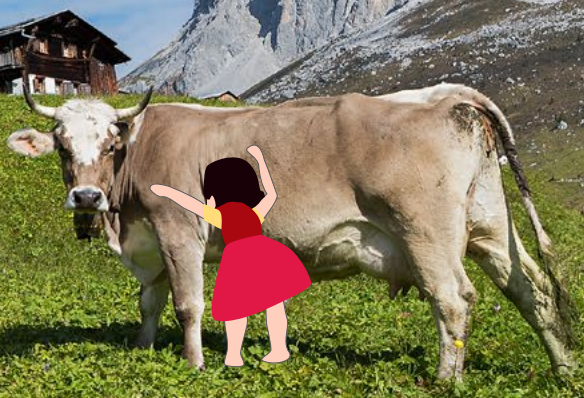
- 1 in
- 2 dus
- 3 trais
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea na

RUMANTSCH RM

👤👤👤 60 000

A romans nyelvet ismerik a legkevesebben Svájc négy hivatalos nyelve közül. Története Krisztus előtt kezdődik, a rómaiak által beszélt latintól, akik meghódították a Rajnai-Alpok és a Duna közötti területeket, így nyelvük keveredett a helyi népekével. A romans így ebből a keveredésből fejlődött ki és a mai napig is folyamatosan változik!

Co vai?
Chau!
Grazia!

è é

<<< Taidla co ch'ils plets tunan

Photo: Mountain view, Grisons, Switzerland

CY CYMRAEG

👤👤👤 1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

î

ÿ

û

A walesi „Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch a leghosszabb helynév Európában és a második leghosszabb a világon. Körülbelül ezt jelenti: „Szent Mária-templom a fehér mogoró üregében, a vörösbarlangi Szent Tysilio gyors örvénye mellett”. Lapozzon, és megtudhatja, melyik nyelv tud versenyezni a walesi helynevek hosszúságával...

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWLLLLANTYSILIOGOGOGOCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

Photo: Train station in Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch, Wales, UK

DEUTSCH DE

👤👤👤 95 000 000

A német nyelv az egyik olyan nyelv, mely a leghosszabb szavakat tudhatja magáénak. Hogy leírjon dolgokat, egyszerűen csak össze kell raknia a szavakat, és kap egy teljesen újat. Ezáltal a következőképpen néz ki a foci világbajnokság kvalifikációs mérkőzésének a német szava: „Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel”. Néhány szó félrevezető lehet, ha nem tudja, melyik szavakat is rakták össze benne, például: „Urinsekten”, de ezt meghagyom Önnek, hogy kitalálja!

ja

nein

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

Wie geht's?

Hallo!

Danke!

ü

ö

ä

ß

◀◀◀ Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Photo: Island Sylt, Germany

HR HRVATSKI

👤👤👤 5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

A horvát, a szerb és a bosnyák nyelvekkel együtt a délszláv nyelvek közé tartozik, amelyekben sok a közös vonás. Ezek a nyelvek olyannyira hasonlóak, hogy az őket beszélők könnyen megértik egymást. A legrövidebb horvát szavak egyetlen betűből állnak: „a” (és, de), „o” (valamiről), „u” (-ban/-ben), „s” (-val/-vel/-ból/-ből), „k” (-hoz, -hez, -höz).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>

Photo: National park Plitvice, Croatia

BOSANSKI BS

👤👤👤 3 000 000

A bosnyák nyelv nagyon hasonló a horváthoz és a szerbhez, de láthatóan szoros kötődése van a törökkel is. Közel 400 évig Bosznia része volt a Török Birodalomnak, emiatt pedig számos török szót átvettek: „minđuše” (fülbevaló), „bujrum” (menj előre), „avlija” (belső kert).

Kako si?

Ćao!

Hvala!

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

ć

đ

š

<<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Photo: Old Bridge in Mostar, Bosnia and Herzegovina

SR СРПСКИ

👤👤👤 12 000 000

A szerb nyelv egyike azon kevés európai nyelveknek, amely használja a latin és a cirill ábécét is. A szerbül beszélők egyformán jól tudják használni a két írásmódot. A szláv nyelvek közül a szerb használja az egyik legrövidebb cirill ábécét, mely csupán 30 betűből áll. Ha már ábécéről beszélünk... Hadd mutassak egy nyelvet egyedülállóábécével...

Здраво!

Како си?

Хвала!

- 1 један
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седам
- 8 осам
- 9 девет
- 10 десет

да

не

ђ

љ

и

ј

њ

ћ

џ

Послушај како звуче ове речи >>>

Photo: Meanders of the Uvac River, Serbia

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԿ

👤 6 700 000

Ունց ես:

Ողջույն:

Շնորհակալություն:

Az örmény nyelv olyan ábécét használ, mely teljesen egyedi más európai nyelvekhez képest. Közel 2400 évvel ezelőtt született meg! Mivel az örmények rendkívül büszkék az ábécéjükre, még egy emlékművet is állítottak egyedi írásjegyeiknek. Ezenkívül saját nyelvi napot is ünnepelnek, a Szent Fordítók Napját októberben.

այո

ոչ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ

յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ը ր ց ու ւ փ ք և օ ֆ

<<< Լսեք այս բառերը

Photo: Armenian Alphabet Monument (Arty Om | Shutterstock.com)

- 1 մեկ
- 2 երկու
- 3 երեք
- 4 չորս
- 5 հինգ
- 6 վեց
- 7 յոթ
- 8 ութ
- 9 ինը
- 10 տասը

ROM ROMANI ČHIB

888 3500 000

Sar san?

Lašo d'es!

Najis tuke!

va

na

A közelmúltig a roma nyelv kizárólag szóban öröklődött a következő generációra, így nincs általánosan elfogadott írásos szabvány. Az egyes roma nyelvváltozatokat olyan ábécével írják, amely gyakran a környező domináns nyelvre épül, ahol az adott roma csoport él. Ma már mégis lehetséges politikai szövegeket, újságokat és még Shakespeare-t is roma nyelven olvasni!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efa
- 8 oxto
- 9 iňa
- 10 deš

Ašun kadala svaturja >>>

Photo: Romani dance

LËTZEBUERGESH LB

888 600 000

Wéi geet
et?

Moien!

Merci!

A luxemburgi nyelv nemrég kapta meg az írásos formáját! A luxemburgi nyelvet hagyományosan ritkán írták, így nem léteztek hivatalos helyesírási és nyelvtani szabályok egészen addig, amíg a kormány mintegy 40 évvel ezelőtt, 1984-ben meg nem alkotta azokat. És mi a helyzet a jelnyelvekkel, azokat is le lehet írni? Lapozzon a következő oldalra, hogy megtudja.

- 1 eent
- 2 zwee
- 3 dräi
- 4 véier
- 5 fënnef
- 6 sechs
- 7 siwen
- 8 aacht
- 9 néng
- 10 zéng

<<< Lauschter wéi dës Wierder kléngen

jo

neen

ä

ëé

NEMZETKÖZI JELNYELV

A nemzetközi jelnyelvet gyakran használják különböző országok jelnyelvhasználói, akiknek nincs közös nyelvük - ahogy a neve is mutatja, ez egy nemzetközi nyelv. Többféleképpen lehet leírni. Például bizonyos szimbólumokat használnak a kézformák és a mozdulatok, valamint az arckifejezések leírására. Mivel már annyit beszéltünk az ábécéről...

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

👤👤👤 13 500 000

Az „άβécé” szó a görög ábécé első két betűjéből származik: „alfa” és „béta”. A görögök jelenleg balról jobbra írnak j, mint más európai nyelvek, de ez nem volt mindig így. Kezdetben lehetett jobbról balra is írni, sőt, minden sorban váltakozó irányban is. A következő oldalon a görögök szomszédainak egy vicces szokását mutatom meg...

ναι

όχι

Πώς είσαι;

Γεια!

Ευχαριστώ!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν

ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

- 1 ένα
- 2 δύο
- 3 τρία
- 4 τέσσερα
- 5 πέντε
- 6 έξι
- 7 επτά
- 8 οχτώ
- 9 εννιά
- 10 δέκα

◀◀◀ Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Photo: Colourful street in Oia, Greece

SQ SHQIP

👤👤👤 7 500 000

Si jeni?

Përshëndetje!

Faleminderit!

po

jo

ç

ë

Amikor az albánok ide-oda rázzák a fejüket, az nem azt jelenti, hogy „nem”, hanem épp ellenkezőleg, „rendben, egyetértek, hallgatom”. Ezzel szemben a fej fel-le bólogatása nem jelenti azt, hogy „igen”. Azt jelenti, hogy „sajnálom, attól tartok, nem”, és úgy tűnik, hogy rossz híreket kísér. Albániában tehát különösen óvatosnak kell lenni a fejrázással - lehet, hogy épp most egyezett bele valamibe, amit nem akart!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Photo: Beach cafe in Ksamil, Albania

БЪЛГАРСКИ BG

👥 8 000 000

A bolgárok is bólogatnak a „nem”-re, és rázzák a fejüket az „igen”-re. A bolgár nyelv másik szokatlan jellemzője, hogy egyike azon kevés szláv nyelveknek, amelyekben nincsenek esetek. Így könnyebb lehet megtanulni, mint a csehét, amelynek 7 esete van! A bolgár csak a macedónnal osztozik ezen a tulajdonságon.

Как си?

Здравей!

Благодаря!

- 1 едно
- 2 две
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седем
- 8 осем
- 9 девет
- 10 десет

<<< Чуйте как звучат тези думи

Photo: Rila Monastery, Bulgaria

ИЙ

Щ

Ю

Ъ

Я

Ь

да

не

МК МАКЕДОНСКИ

👤👤👤 3 500 000

Како си?

Здраво!

Благодарам!

Reakcióinkat hajlamosak vagyunk rövid mondatokkal vagy szavakkal kifejezni, amelyeknek nincs különösebb jelentésük. A macedónoknak van egy remek módszere erre, a „lele” kifejezés. A „lele” jelentheti azt, hogy „Ó, Istenem!” vagy „Ó, húha!”, és annyi „lele”-t tehet hozzá, amennyit csak szeretne. Tehát mondhatja azt, hogy „Lele lele lele! Milyen szép kutya!”. Lapozzon a következő oldalra, hogy felfedezzen egy olyan nyelvet, ahol nincs „igen” vagy „nem”...

- 1 еден
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седум
- 8 осум
- 9 девет
- 10 десет

да

не

Ѓ
И
С
Ј
Љ
Њ
Џ
Ќ

Слушнете како звучат овие зборови >>>>

Photo: Church of St. John at Kaneo, North Macedonia

GAEILGE GA

👤👤👤 170 000

Az ír nyelvben nincs szó az igenre vagy a nemre. A kérdés megválaszolásához igei alakokat használnak. Tehát a „Eladták a házat?” kérdésre a válasz „eladták” vagy „nem adták el” lenne. Ami írül így néz ki: „Ar dhíol siad an teach? Dhíol. Níor dhíol.” Annak ellenére, hogy az ír nyelvben nincsenek szavak az „igen” és a „nem” kifejezésekre, sok egyedi szóval rendelkeznek, akárcsak a következő oldalon található nyelv...

Conas atá tú?
Dia dhuit!
Go raibh maith agat!

ú

ó

á

í

é

◀◀◀ Éist le fuaim na bhfocal seo

Photo: Cliffs of Moher, Ireland

- 1 A hAon
- 2 A Dó
- 3 A Trí
- 4 A Ceathair
- 5 A Cúig
- 6 A Sé
- 7 A Seacht
- 8 A hOcht
- 9 A Naoi
- 10 A Deich

HU MAGYAR

👤👤👤 13 000 000

Szia!

Hogy vagy?

Köszönöm!

igen

nem

óöö

í

úüü

é

á

A magyar az egyik legnehezebben tanulható nyelv, a 18 nyelvtani eset és a számos összetett szabálya miatt. De jól elsajátítható, megéri az erőfeszítést, mivel nagyon jó a különleges pillanatok megörökítésében egyetlen szóval. Az „Aranyhíd” szó szerint ugyan „aranyhíd”, de a nap csillogó tükörképként való visszatükröződését jelenti a víz felszínén.

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak >>>

Photo: Balaton Lake, Hungary

NEDERLANDS NL

👤👤👤 24 000 000

ja

nee

A holland nyelvnek van egy nagyon különleges szava: „gezellig”. Ez az egyik leggyakrabban használt holland szó, és a kontextustól függően fordítható otthonosságnak, szórakozásnak vagy kellemes hangulatnak. Jelentheti a következőket is az összetartozás érzését, a szeretteinkkel való együttléteket, vagy egy barátunkkal való találkozást hosszú idő után. Például: „mi... gezellige estét töltöttünk, játékkal és szórakozással...”

Hoe gaat het ermee?

Hallo!

Dankjewel!

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Photo: Tulips and windmills in Zaanse Schans, Netherlands

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

LT LIETUVIŲ KALBA

👤👤👤 3 000 000

taip

ne

A litván az egyik legrégebbi beszélt nyelv a világon és még olyan szavai is vannak, amelyek hasonlítanak az ősi szanszkrit nyelvhez, mint például a „vyras” (ember), „šuo” (kutya), „avis” (juh). Ez azt jelenti, hogy a litvánok felismernek néhány szót az indiai nyelvből. Kezdek éhes lenni, hadd harapjak valamit...

Kaip sekasi?

Labas!

Ačiū!

- 1 vienas
- 2 du
- 3 trys
- 4 keturi
- 5 penki
- 6 šeši
- 7 septyni
- 8 aštuoni
- 9 devyni
- 10 dešimt

ųū

č

ž

š

ą

ęė

į

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Photo: Trakai Island Castle, Lithuania

ITALIANO IT

888 67 000 000

A pizza, a tészta és a sajtok földjén nem meglepő, ha valaki „abbioco”. Nincs pontos megfelelője angolul, de az abbiocco egy olyan érzésre utal, ami egy nagy adag étel elfogyasztása után van. Lapozzon a következő oldalra egy másik egyedülálló étellel kapcsolatos kifejezés felfedezéséhez...

Come stai?

Ciao!

Grazie!

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

sì

no

èé

à

ù

ì

òó

<<< Ascolta il suono di queste parole

Photo: Riomaggiore, Italy

KA

ქართული

👤👤👤 3 700 000

როგორ ხარ?
გამარჯობა!
მადლობა!

ღიახ
არა

A grúz „Shemometchama” azt jelenti, hogy „még akkor is ennél, ha tele vagy, mert az étel olyan finom”. Ez nagyjából „Véletlenül megettem az egészet”.
A grúz nyelvnek van a világ egyik leglenyűgözőbb írásképe. A következő oldalon mutatok Önnek egy szót, ami egy olyan mennyiséget jelöl, amit időről időre mindannyian ki akarunk fejezni.

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ექვსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ

რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ ჯ ჰ

მოუსმინეთ სიტყვების უღერადობას >>>

SVENSKA SV

👤👤👤 10 000 000

A svéd feltalált egy tökéletes szót az egyensúly kifejezésére, a „nem túl kevés, nem túl sok... hanem pont a megfelelő mennyiség” vagy svédül a „lagom”. Tehát svédül szépen is mondhatjuk, hogy „lagom” ettél, vagyis eleget ettél! Sokat beszéltünk az egyedülállósavakról, ezért most nézzünk meg néhány páratlan kifejezést is...

Hur mår du?

Hej!

Tack så mycket!

ää

ö

- 1 ett
- 2 två
- 3 tre
- 4 fyra
- 5 fem
- 6 sex
- 7 sju
- 8 åtta
- 9 nio
- 10 tio

ja

nej

🔊🔊🔊 Lyssna på ljuden för dessa ord

Photo: Frozen lake in Upplands Vasby, Sweden (Per-Boge | Shutterstock.com)

PL POLSKI

👤👤👤 45 000 000

Jak się
masz?

Cześć!

Dziękuję!

A lengyel nyelvnek sok vicces kifejezése van. Például, ha azt mondjuk lengyelül, hogy „Nie mój cyrk, nie moje małpy” ez szó szerint azt jelentené, hogy „Nem az én cirkuszom, nem az én majmaim”, azonban ennek a kifejezésnek semmi köze a majmokhoz, azt jelenti: „Nem az én problémám”. Van egy másik nyelv is, amely mulatságos módon fejez ki valami hasonlót...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

tak

nie

ć

ą

ł

ę

ń

ś

źż

ó

Posłuchaj brzmienia tych słów >>>>

Photo: The Crooked Forest near Gryfino, Poland

„Der er ingen ko på isen”
dánul: „Nincs tehén a jégen”,
de a valódi jelentése: „Nincs
probléma”. Tehát ha nem lát
tehenet a jégen, akkorminden
rendben lesz.. Amint látja, sok
nyelv szívesen használja az
állatokat a kifejezésekben!

Hvordan går
det?

Hej!

Tak!

DANSK DA

👤👤👤 6 000 000

- 1 en/et
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 otte
- 9 ni
- 10 ti

æ

å

ø

<<< Lyt til lyden af disse ord

Photo: Tivoli in Copenhagen, Denmark

ja

nej

PT PORTUGUÊS

👤👤👤 250 000 000

Como
estás?

Olá!

Obrigado/a!

Ön lehet, hogy nem tartja a portugál nyelvet világnyelvnek. Azonban egész Brazíliában beszélik, valamint több mint 220 millió portugál anyanyelvű van - a 7. leggyakrabban beszélt nyelv a világon! A portugál nyelvet beszélők általában értik a spanyol, galíciai és olasz nyelvet, hiszen ezek a nyelvek nagyon hasonlóak. Ha már a galíciai nyelvnél tartunk...

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

á à â ã

ú ü

ç

ó ô õ

é ê

í

sim

não

Ouçá o som destas palavras >>>

GALEGO GL

👤👤👤 2 400 000

60-100 szó utal a különböző esőfajtákra a galíciai nyelvben. Ha járt már Galíciában, akkor tudni fogja, hogy miért! Például, a „babuña”, olyan esőre utal, ami úgy hangzik, mint egy kisbaba, „torbón”, a mennydörgő és villámokkal teli esőre és a „ballón”, egy heves, de rövid eső, amely több tarthat...

Como estás?

Ola!

Grazas!

si

non

ó

íï

á

é

ñ

- 1 un
- 2 dous
- 3 tres
- 4 catro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

◀◀◀ Escoita o son destas palabras

Photo: As Catedrais Beach, Spain

LV LATVIEŠU VALODA

☎☎☎ 1 750 000

A lettek szeretnek énekelni! Az ún. „dainas” a lett népdalok elnevezése, amelyek megragadják az ősi lett bölcsességeket. Jóval több, mint ezer évvel ezelőtt költötték, és az ünnepek része volt (mint például a képen látható, évente megtartott Szentivánéji ünnepség): napi munka, elmélkedések az életről, a szóbeliség által megőrzött életszemlélet. Összesen több mint 1,2 millió „dainas” létezik!

jā

nē

Kā tev iet?

Sveiki!

Paldies!

- 1 viens
- 2 divi
- 3 trīs
- 4 četri
- 5 pieci
- 6 seši
- 7 septiņi
- 8 astoņi
- 9 deviņi
- 10 desmit

ū

č

š

!

ā

ī

ž

ģ

ķ

ē

ņ

Klausies, kā skan šie vārdi >>>

Photo: Celebrating midsummer, Latvia (Raimonds Kalva LV | Shutterstock.com)

NORSK NO

👤👤👤 5 320 000

A norvég nyelvnek sok szava gyakorolt óriási hatást más, szélesebb körben beszélt nyelvekre. Ki ne hallott volna a „trollról”? Ha a trollok egy kicsit ijesztőek (nekem is!), akkor gondoljanak helyette a gyönyörű norvégiai „fjordokra”, és ha azok felcsigázzák az utazási kedvét, akkor ne felejtse el a „egg” (tojás) szót, ami szintén norvég eredetű.

ja

nei

Hvordan
går det?

Hei!

Takk!

- 1 én
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 åtte
- 9 ni
- 10 ti

å

æ

ø

◀◀◀ Lytt til lyden av disse ordene

Photo: Reindeers in Tromsø, Norway

SE SÁMEGIELLA

👤👤👤 30 000

Az észak-számi egyike a számi nyelveknek, Észak-Európa országában beszélik. Ezért nem csoda, hogy sok szavuk van a különböző hófajtákra és a jégre. Például a „čahki” szó a komoly hógolyócsatákban használt kemény hógolyóra, a „vahca” pedig az új vagy laza hóra és a „soavli” a latyakos hóra utal.

jua

a-a

Mo dat manná?

Bures!

Giitu!

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávcci
- 9 ovcci
- 10 logi

đ

ŋ

ṭ

á

ž

č

š

Guldal dáid sániid >>>>

Photo: Aurora borealis, Norway

Az oroszban van szó, amely egy olyan jégréteget jelöl, amely megmerevedik, majd a hőmérséklet emelkedésével felolvad, ezután újra befagy: „Гололедица” (gololedica), amely nagyjából meztelen jégtáblát jelent. És tudta, hogy Európában kétszer annyi ember anyanyelve az orosz, mint ahányé az angol?

РУССКИЙ RU

👤👤👤 150 000 000

да

нет

Как дела?

Привет!

Спасибо!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

««« Послушайте, как звучат эти слова

Photo: Swimming in an ice hole, Russia

ъ ё ь ий щ
э ю я ы

ES ESPAÑOL

👤👤👤 489 000 000

¡Hola!

¿Cómo estás?

¡Gracias!

sí

no

Van egy kifejezés spanyolul „el mundo es un pañuelo!” (a világ egy zsebkendő), amely azt jelenti, mennyire meglepődünk, amikor véletlenül találkozunk valakivel egy váratlan helyen; így fejezzük ki, hogy a világ sokkal kisebb, mint amilyennek valójában gondoltuk. És nem erről szól a nyelvtanulás és más kultúrák megismerése amúgy is? A spanyol valóban világnyelv, hiszen 20 országban is hivatalos nyelv - ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

á

ñ

é

úü

í

ó

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>

Photo: Women dancing flamenco in Sevilla, Spain (leonov.o | Shutterstock.com)

LARA NYELVI UTAZÁSA EURÓPÁN ÁT

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

Ezekkel a nyelvekkel találkoztunk rövid európai utunk során, de ennél sokkal több nyelv létezik Európában és a világ minden táján!

baszk

AFROÁZSIAI
350 000 000

KARTVÉL
5 000 000

INDOEURÓPAI
3 200 000 000

URÁLI
25 000 000

ALTAJI
210 000 000

SÉMI
máltai

grúz

albán
görög

BALTI
lett
litván

DÉL SZLÁV
bolgár
bosnyák
horváth
macedón
szerb
szlovén

NYUGAT SZLÁV
cseh
lengyel
szlovák

KELET SZLÁV
belorusz
orosz
ukrán

NYUGAT GERMÁN
angol
fríz
holland
luxemburgi
német

ÉSZAK GERMÁN
dán
izlandi
norvég
svéd

KELETI ÚJLATIN
olasz
román

NYUGATI ÚJLATIN
francia
galíciai
katalán
portugál
romans
spanyol

KELTA
ír
walesi

örmény
roma

FINN
észti
finn
északi-számi
UGOR
magyar

TÖRÖK
azeri
török

edl.ecml.at/languagejourney

BE EN FY SL FR UK

CA TR AS EU MT IS

ET RO CS SK FI RM

CY DE HR BS SR HY

ROM LB EL SQ BG

MK GA HU NL LT IT

KA SV PL DA PT GL

LV NO SE RU ES

Egy nyelv ajtót nyithat egy másik világba. Egy olyan világba, ahol olyan kincseket fedezhet fel, amelyekről nem is tudta volna, hogy léteznek országokról és kultúrákról, ha nem használja kulcsként a nyelvet a bejutáshoz. És egy ajtó egy olyan szobába vezethet, ahonnan rengeteg más ajtó nyílik!

Egyesek számára az idegen nyelvek szenvedélyt jelentenek, mások számára pedig szükségszerűséget, de bárhová is megy, és bármit is csinál, nem kerülheti el, hogy ne találkozzon velük. Reméljük, hogy ez az utazás betekintést nyújtott Önnek a minket körülvevő sok nyelv közül csak néhányba, és arra ösztönöz, hogy ásson mélyebbre.

További információkért az Európa Tanács Modern Nyelvek Központjáról és a Nyelvek Európai Napjáról látogasson el a www.ecml.at honlapra.

Bármilyen módosítás vagy fordítás esetén kérjük, lépjen kapcsolatba velünk az information@ecml.at e-mail címen.

© 2022, Európa Tanács